

6. lekce (Bartoňkova skripta)**1. Přeložte následující spojení a vyskoňujte v singuláru i plurálu:**

slavný spisovatel			
nom. sg.		nom. pl.	
gen. sg.		gen. pl.	
dat. sg.		dat. pl.	
ak. sg.		ak. pl.	
vok. sg.		vok. pl.	
abl. sg.		abl. pl.	

šťastná žena			
nom. sg.		nom. pl.	
gen. sg.		gen. pl.	
dat. sg.		dat. pl.	
ak. sg.		ak. pl.	
vok. sg.		vok. pl.	
abl. sg.		abl. pl.	

bystrá učitelka			
nom. sg.		nom. pl.	
gen. sg.		gen. pl.	
dat. sg.		dat. pl.	
ak. sg.		ak. pl.	
vok. sg.		vok. pl.	
abl. sg.		abl. pl.	

hanebný zločin			
nom. sg.		nom. pl.	
gen. sg.		gen. pl.	
dat. sg.		dat. pl.	
ak. sg.		ak. pl.	
vok. sg.		vok. pl.	
abl. sg.		abl. pl.	

král, který vede válku			
nom. sg.		nom. pl.	
gen. sg.		gen. pl.	

dat. sg.		dat. pl.	
ak. sg.		ak. pl.	
vok. sg.		vok. pl.	
abl. sg.		abl. pl.	

2. Doplňte, u adjektiv a participií uveďte tvary pro všechny rody:

	ablativ singuláru	nominativ plurálu	genitiv plurálu
acer			
hostis			
ingens			
vetus			
exemplar			
reliquus			
canis			
amans			
brevis			
sacrificium			

3. Vytvořte k substantivům tvary od daných adjektiv (zachovejte shodu v rodě, pádě a čísle):

	pulcher	bonus	celer	tristis	felix
civem					
equo					
avibus					
adulescentis					
pedite					
oppida					
nautarum					
matrum					
puellas					
animal					
eidem					
sorore					

4. Doplňte:

Omnia mea mecum porto.
 Omnia _____ _____ portas.
 Omnia _____ _____ portat.
 Omnia _____ _____ portamus.
 Omnia _____ _____ portatis.
 Omnia _____ _____ portant.

5. Přeložte slovní spojení a krátké věty:

1. spravedlivě kárající učitelé _____
2. Nepřátelé ničili lid plameny a mečem. _____
3. s rozvážným a bohatým senátorem _____
4. Poslouchal jsi¹ věrolomné obyvatele města. _____
5. Vidíme lidi, kteří utíkají do lesa. _____
6. Viděli jsme lidi, kteří utíkali do lesa. _____
7. hlas rodičů bránících děti _____
8. Četli jste mnoho knih. _____
9. Pamatovali si vítězství slavného konzula _____
10. mnozí z nás _____
11. téhož roku _____
12. Vypravuje mi o svých úmyslech. _____
13. Naši přemáhali téhož nepřítele. _____
14. Chráníte (tj. zachováváte) sebe a své (lidi). _____
15. Jeden z nás nebyl přítomen. _____
16. Pamatuje si (je pamětliv) na nás. _____
17. Pamatuje si (je pamětliv) na nás všechny. _____

6. Převeďte do plurálu včetně zájmen (můj > náš, tvůj > váš atd.):

18. Nuntius hoc mihi dicebat. _____
19. Amicus meus in periculo non mihi deerat. _____
20. Sermo² huius hominis non me delectat. _____
21. Saepe de se et de suis narrabat. _____
22. Hic piger discipulus ignavia³ tibi par non est. _____

7. Vyberte správný tvar a přeložte:

23. Vita hominum (*difficilis, difficile*) est.
24. (*Difficilis, difficile*) est beate vivere.
25. Pauperes premere (*turpis, turpe, turpes*) est.
26. Feminae (*turpis, turpe, turpes*) a scriptoribus saepe monentur.
27. (*Iusta, iustum, iustus*) est legi (*iustum, iusto, iustae*) parere.
28. Senes in morbum (*gravium, gravis, gravem, grave*) saepe incidunt.
29. Cives contra tyrannum (*crudelem, crudele, crudelia*) pugnam committebant.
30. (Pulcher, pulchrum, pulchra) est mare videre.
31. Mare (*pulchrum, pulchro, pulchra*) est.
32. Nautae multa maria (*pulchrum, pulchro, pulchra*) videbant.

¹ tj. byl jsi poslušný

² sermō, ōnis, m. „řeč“

³ ignāvia, ae, f. „lenost“, „zahálka“

8. Uved'te, jaký význam mohou mít následující tvary (uved'te také možnosti lišící se pouze délkou). Použijte slovník:

pugna
lege
nomina
dona
cura
consule
rege
cole
genero
iuste
servas

9. Překládejte participium prézentu vedlejší větou vztahnou:

1. Magistri discipulos industrie laborantes laudant.
Magistri discipulos industrie laborantes laudabant.
Magistri discipulos industrie laborantes laudabunt.
2. Cives urbem suam munientes videmus.
Cives urbem suam munientes videbamus.
Cives urbem suam munientes videbimus.
3. Pueri libros legentes a parentibus et magistris laudantur.
Pueri libros legentes a parentibus et magistris laudabantur.
Pueri libros legentes a parentibus et magistris laudabuntur.

10. Překládejte s použitím participia prézentu:

1. Často jsem vídal ženy, které nosily vodu.

2. Často vidím ženy, které nosí vodu.

3. Často budu vídat ženy, které ponesou vodu.

4. Pomůžu lidem, kteří budou bloudit.

5. Pomáhal jsem lidem, kteří bloudili.

6. Pomáhám lidem, kteří bloudí.

7. Námořníci slyšeli lidi, kteří prosili o pomoc.

8. Námořníci uslyší lidi, kteří budou prosit o pomoc.

9. Námořníci slyší lidi, kteří prosí o pomoc.

10. Bojím se lidí, kteří pohrdají⁴ svobodou.

11. Báł jsem se lidí, kteří pohrdali svobodou.

12. Budu se bát lidí, kteří budou pohrdat svobodou.

13. Slyšel jsem spisovatele, kteří vypravovali o krásných městech.

14. Poslouchám spisovatele, kteří vypravují o krásných městech.

15. Budu poslouchat spisovatele, kteří budou vypravovat o krásných městech.

⁴ pohrdat: contemnō, ere